

Andrzej Sapkowski

Zaklínač

III.

Krev elfů

LEONARDO

LEONARDO
PETŘVALD

ANDRZEJ SAPKOWSKI

ZAKLÍNAČ
III.

KREV ELFŮ

PRVNÍ ROMÁN
O GERALTOVI A CIRI

LEONARDO
PETŘVALD
2011

Andrzej Sapkowski
KREW ELFÓW

Copyright © 1994 by Andrzej Sapkowski
Translation © 1995 by Stanislav Komárek
Cover Art © 2011 by Michal Ivan
Illustrations © 1995 by Jana Komárková
For Czech Edition © 2011 by Lenka Pilchová – Leonardo

ISBN 978-80-7477-035-7 (PDF)

*Elaine blath, Feinnewedd
Dearme aen a' cáelme tedd
Eigean evelienn deireádh
Qu'e'n esse, va en esseáth
Feinnewedd, elaine blath!*

*Kvítek
ukolébavka a oblíbené rozpočítadlo elfských dětí*

Vskutku, pravím vám, nyní nadchází věk meče a sekyry, věk vlčí. Nadchází čas Bílé zimy a Bílého světla, čas Šílenství a Nenávisti; Tedd Deireádh – Čas konce. Svět zahyne v mrazu a neobrodí se, než východem nového slunce. Znovuzrodí se ze Starší krve – Hen Ichaer, ze zasetého zrna. Ze zrna, které nevzejde, anobř vyšlehně plamenem.

Ess'tuath esse! Tak se staniž! Očekávejtež znamení! Jaká znamení to budou, ohlašuji vám: ponejprv zrudne země krví Aen Seidhe, krví elfů...

*věštba Ithlinne Aegli aep Aevenien:
Aen Ithlinnespeath*

KAPITOLA PRVNÍ

Město hořelo.

Úzké uličky vedoucí k příkopu, k prvnímu pásu opevnění, sálaly žářem. Valil se z nich hustý dým, plameny požíraly střechy domů, olizovaly hradební zdi. Ze západu, od přístavní brány, se rozléhal hluk, zvuky urputného boje, tupé, hradbou otřásající údery beranidla.

Útočníci se objevili znenadání – prolomili barikádu slabě hájenou nepočetnými vojáky, měšťany s halabardami a kušovníky z cechů. Koně s černými čabrákami přeletěli nad zátarasem jako duchové, blýskavé čepele rozsávaly smrt mezi prchajícími obránci.

Ciri ucítila, jak vezoucí ji rytíř zvedá koně na zadní. Uslyšela jeho křik. Drž se, křičel. Drž se!

Předhonili je další jezdci v barvách Cintry, v trysku se srazili s Nilfgaardany. Zahlédla to jen na okamžik, koutkem oka – šílený vír modrozlatých a černých pláštů. Řinčení oceli, třesk zbraní o štíty, ržání koní...

Křik. Ne, ne křik. Řev.

Drž se!

Strach. Prsty svírající řemen postroje umdlévají bolestí každého otřesu, každého trhnutí, každého skoku koně. Křečovitě skrčené nohy nenacházejí oporu, oči slzí z kouře. Jezdcova paže ji tiskne, tlačí, bolestivě jí hmoždí žebra. Okolo se rozléhá křik. Takový ještě nikdy neslyšela. Co je třeba udělat člověku, aby tak křičel?

Strach. Dusící, ochromující, nepotlačitelný strach.

Znovu řinčení železa, dusot koní. Domy tančí kolem, okna, z nichž šlehají plameny, jsou nyní tam, kde ještě teď byla ulička plná mrtvol a věcí odhozených uprchlíky. Rytíř za jejími zády najednou podivně, chraptivě zakašle. Na ruce držící se řemene vytryskne krev. Křik. Svištění šípů.

Pád, otřes, bolestivý náraz o zbroj. Kolem duní kopyta, nad hlavou se mihne koňské břicho, odřená podpěnka, druhé koňské břicho, rozevlátý černý kropíř. Heknutí, také, jaké vyrazí dřevorubec podtínající strom. Ale to není strom – to je rána železem o železo. Zdušený výkřik a těsně vedle ní něco velkého a černého padá do bláta. Krev stříká. V železe obutá noha kope do prázdna, rozorává zemi obrovskou ostruhou.

Trhnutí. Nějaká síla ji zvedá nahoru a smýká jí do sedla.

Drž se! Opět úprk, divoký trysk. Ruce se zoufale snaží zachytit, nohy hledají oporu. Kůň se vzpíná.

Drž se!

Není čeho... Není... Kůň padá.

Nelze uskočit, nelze se uvolnit, vytrhnout ze stisku obrněných paží. Nelze se vyhnout krvi zalévající hlavu a krk.

Mlasknutí bláta, prudký dopad na zem, nečekaně nehybnou po té zběsilé jízdě. Zoufalý, chraptivý a hvízdavý dech koně, pokoušejícího se zvednout zadek. Dunění podkov, míhající se kopyta. Černé pláště a čabraky. Křik.

Ulička je v plamenech. Na pozadí hučící rudé stěny ohně vypadá černý jezdec jako obr. Kůň s černým kropířem tančí na místě, pohazuje hlavou, řehtá.

Jezdec se dívá přímo na ni. Ciri vidí lesk jeho očí ve škvíře hledí veliké helmy, ozdobené křídly dravého ptáka. Vidí odlesk požáru na široké čepeli meče.

Jezdec se dívá. Ciri se nemůže ani pohnout. Kolem pasu ji stále objímají bezvládné ruce zabitého rytíře. Něco těžkého a mokrého od krve jí leží přes stehna a tlačí ji k zemi.

A znehybňuje ji strach. Příšerný, vnitřnosti svírající strach, jenž způsobuje, že Ciri neslyší říčení raněného koně, hukot požáru, sténání vražděných lidí ani dunění bubnů.

Jediné, co zůstalo, je strach. Hrůza, která přijala podobu černého rytíře, stojícího nehybně před oponou z rudých plamenů.

Jezdec pobídne koně, ptačí křídla na jeho helmě se pohnou, dravec se chystá vzlétnout. Zaútočit na bezbrannou, strachem ochrnutou oběť. Pták – či možná rytíř – křičí, vyrazí strašlivý, krutý, triumfální skřek. Černý kůň, černá zbroj, vzdouvající se černý plášť – a za tím vším oheň, moře ohně.

Strach.

Pták křičí. Křídla mávají, pera bijí do tváře. Strach.

Pomoc! Proč mi nikdo nepomůže? Jsem sama, jsem malá a bezbranná, nemohu se pohnout, nemohu dokonce vydat

ani hlásek ze sevřeného hrdla. Proč mi nikdo nepřijde na pomoc?

Bojím se!

Oči planoucí ve škvíře hledí okřídlené helmy. Černý plášť zakrývá všechno...

„Ciri!“

Probudila se roztřesená a zalitá potem. Křik, jenž ji probudil, její vlastní křik se stále ještě chvěl, vibroval kdesi uvnitř pod hrudní kostí, páčil ve vyschlém hrdle. Bolely ruce s prsty zaťatými do pokrývky, bolela ramena...

„Ciri. Uklidni se.“

Kolem byla temná noc. Vítr skřípal větvemi borovic, jednotvárně šuměl v jejich korunách. Pryč byl požár i křik, zůstala jen ta šumící ukolébavka. Opodál dýchalo teplem ohniště, plameny se rudě odrážely na přezkách postroje, na jílci a pochvě meče, opřené o položené sedlo. Nebylo jiného ohně a jiného železa. Ruka, která se dotýkala její tváře, byla cítit popelem a vydělanou kůží. Ne krví.

„Geralte...“

„To byl jen sen. Zlý sen.“

Ciri se zachvěla, skrčila ruce a nohy.

Sen. Jen sen.

Oheň pomalu dohořival. Březová polena zružověla a zprůsvitněla, z prasklinek vyskakovaly modré plamínky. Ve slabém světle viděla bílé vlasy a ostrý profil muže, který ji zakrýval příkrývkou a kožichem.

„Geralte, já...“

„Jsem u tebe. Spi, Ciri. Musíš si odpočinout. Máme před sebou ještě dalekou cestu.“

Slyším hudbu, uvědomila si náhle. V tom šumění větru... je hudba. Zvuk loutny. A hlasy. Princezna z Cintry. Dítě-Prekvapení. Dítě Starší krve, krve elfů. Geralt z Rivie, Bílý vlk, a jeho Sudba. Ne, ne, to je legenda. Výmysl básníka. Ona nežije. Byla zabita v ulicích města na útěku...

Drž se... Drž...

„Geralte?“

„Co je, Ciri?“

„Co mi udělal? Co se tehdy stalo? Co mi... udělal?“

„Kdo?“

„Ten rytíř... Černý rytíř s křídly na helmě... Na nic si nepamatuji. Křičel... a díval se na mě. Nepamatuji si, co se stalo. Jenom to, že jsem se bála... Tak strašně jsem se bála...“

Muž se sklonil, plameny ohně se zaleskly v jeho očích. Byly to zvláštní oči. Velmi zvláštní. Dříve Ciri lekal pohled těch očí, nechtěla se do nich podívat. Ale to bylo dávno.

„Na nic si nevzpomínám,“ zašeptala, hledajíc jeho dlaň, tvrdou a drsnou jako neopracované dřevo. „Ten černý rytíř...“

„To byl jen sen. Klidně spi. Už se to nevrátí.“

Ciri podobná ujištění již slýchávala. Kolikrát jí to opakovali, kolikrát ji chlácholili, když ji uprostřed noci probudil vlastní křik. Teď to však bylo jiné. Teď věřila. Protože to říkal on, Geralt z Rivie, Bílý vlk, zaklínač. Ten, kdo byl jejím osudem. Ten, jemuž byla souzena. Zaklínač, který ji našel uprostřed války, smrti a zoufalství, vzal ji s sebou a slíbil, že je už nikdy nic nerozdělí.

Usnula, držíc ho za ruku.

*

Minstrel dozpíval. Lehce se uklonil, zopakoval na loutně průvodní melodii balady, tiše a jemně, o tón výše než žák, jenž ho doprovázel.

Nikdo ani nehlesl. Hudbu vystřídalo jen šumění listů a tiché skřípění větví obrovského dubu. A pak znenadání protáhle zamečela koza uvázaná k některému z vozů. Tu, jako na povel, jeden ze širokého půlkruhu posluchačů vstal. Hodil si přes rameno kobaltově modrý, zlatem vyšívaný plášť a odměřeně se uklonil.

„Děkujeme ti, mistře Marigolde,“ pronesl zvučně. „Nechť já, Radcliffe z Oxenfurtu, mistr Magických arkán, vyjádřím názor všech přítomných a pronesu slova poděkování a uznání tvému velikému umění a talentu.“

Čaroděj přeletěl pohledem po posluchačích. Sešlo se jich zde, pod prastarým dubem, dobře přes sto, stáli a seděli na zemi i na povozech. Uznale kývali hlavami a šeptali. Někteří začali tleskat, někteří pozdravili pěvce zvednutýma rukama. Dojaté ženy popotahovaly a utíraly si oči, čím se dalo, podle původu, společenského postavení a majetku: venkovanky hřbetem ruky, ženy kupců lněnými ubrousky, elfky a šlechtičny batistem, a tři dcery vévody Viliberta, jenž kvůli vystoupení slavného trubadúra přerušil i s celým svým doprovodem lov se sokoly, smrkaly hlasitě a vroucně do přepychových hedvábných kapesníčků.

„Určitě nebudu přehánět,“ pokračoval čaroděj, „když řeknu, že jsi nás, mistře Marigolde, hluboce dojal, pohnul našimi srdci. Všichni se musíme velice zamyslet. Přijmi náš vděk a obdiv.“

Trubadúr povstal a v hlubokých úklonách ometal svá kolena kloboučkem ozdobeným volavčím pérem. Jeho žák přestal hrát, vyskočil, vycenil zuby v úsměvu a rovněž se uklonil, avšak Marigold se tak zamračil a podrážděně zasyčel, že hoch kvapně couvl a pokračoval dál v tichém brnkání na loutnu.

Všichni shromáždění ožili. Kupci z karavan se šeptem smluvili a nechali pod dub vyvalit objemný sud piva. Čaroděj Radcliffe se dal do řeči s vévodou Vilibertem. Vévodovy dcery zanechaly fňukání a se zbožňováním vzhlížely na Marigolda. Mínstrel si toho tentokrát ani nevšiml. Byl zaneprázdňen posíláním úsměvů a mrkáním směrem k družině potulných elfů – přesněji k jedné černovlasé a černoooké krásce v čapce lemované hermelínem. Marigold měl konkurenci: půvabné majitelce hranostajového kožíšku dávali nepokrytě najevo svůj zájem i mnozí

z jeho posluchačů: rytíři, žáci a vaganti. Elfka v rozpacích tahala za krajkové manžety své blůzky a třepetala řasami, její druhové ji však obstoupili ze všech stran a nijak neskrývali nechuť vůči záletníkům.

Mýtina pod dubem Bleobherisem byla známá jako místo častých slavností, zastávek a setkání poutníků. Panoval zde duch pohostinnosti a tolerance. Druidové, kteří se starali o věkovitý strom, pojmenovali mýtinu „Místo přátelství“ a ochotně zde vítali každého hosta. Nicméně i při výjimečných příležitostech, jakou bylo například dnešní vystoupení světově proslulého trubadúra, se návštěvníci drželi ve svých vlastních, zřetelně oddělených skupinách. Elfové s elfy, trpasličí řemeslníci se svými po zuby ozbrojenými pobratimy, najímanými jako ochrana kupeckých karavan. Trpasličí byli mezi sebou ochotni tolerovat ještě tak gnómy horníky a půlčíky farmáře. Všichni nelidé svorně zachovávali odstup od lidí. Lidé jim spláceli stejnou mincí, přestože ani mezi nimi nebylo možno zřít kdovíjakou sounáležitost. Šlechta se dívala pohrdavě na kupce a řemeslníky, bojovníci a žoldněři se odtahovali od pastýřů v páchnoucích beraních kožiších. Nepočtení mágové a adepti si nezádávali s nikým a ke všem okolo se chovali s arogantní povýšeností. Pozadí pak tvořil sevřený, temný, ponurý a mlčenlivý houf selského lidu. Třímali své vidle, kosy a hrábě a nevěšili si nikoho a ničeho.

Výjimku, jako obvykle, tvořily děti. Během trubadúrova vystoupení musely být zticha, ale sotva skončilo, veškeré usmrkanectvo se s divokým jekotem hnalo k okraji lesa a se zápalem se pustilo do hry, jejíž smysl by nedokázal pochopit nikdo, kdo již odrostl šťastným létům dětství. Malí lidé, trpasličí, půlčíci, gnómové, elfi, půlelfi, čtvrtelfi, jakož i haranti záhadného původu, neznali a neuznávali rasové ani společenské rozdíly. Zatím.

„Je to tak,“ promluvil jeden z rytířů, jako tyčka hubený čahoun se znakem tří lvů na červenočerném wamsu.

„Dobře to pověděl ten čaroděj. Byly to pěkné balady. Na mou čest, mistře Marigolde, jestli někdy zavítáš na Lysoroh, hrad mého pána, neotálej ani na chvíli a vejdi. Pohostíme tě jako knížete, co říkám, jako samotného krále Vizimira. Už jsem slyšel fůru trouverů, ale ať mně meč zrezaví, jestli se ti některý z nich mohl rovnat. Přijmi rovněž od nás, pasovavých, hold tvému umění.“

Trubadúr neomylně vycítil pravou chvíli a zamrkal na svého žáka. Chlapec odložil loutnu a zvedl se země krabici, sloužící k vybírání hmatatelnějších výrazů uznání publika. Zaváhal, přehlédł shromáždění, načež dal škatuli stranou a zvedl vedle stojící vědro. Mistr Marigold odměnil chlapcovu pohotovost uznalým úsměvem.

„Mistře!“ zvolala tělnatá žena, sedící na košíkářským zbožím naloženém voze s nápisem „Vera Loewenhaupt a synové“. Synové nebyli nikde v dohledu, patrně někde utráceli matkou vydělané peníze. „Mistře Marigolde, jakpak to? Necháváš nás v nejistotě? Takhle přece tvoje balada nemůže končit. Zazpívej nám, jak to bylo dál.“

„Písně a balady,“ uklonil se umělec, „nikdy nekončí, ó paní, neboť poezie je věčná a nesmrtelná a nemá počátku ni konce...“

„Ale co bylo dál?“ nedala se odbýt obchodnice, třebaže štědře sypala mince do nádoby nastavené básníkovým žákem. „Aspoň nám o tom povyprávěj, jestli se ti už nechce zpívat. Ve své písni jsi sice nikoho nejmenoval, je ale všeobecně známo, že ten zaklínač není nikdo jiný než slavný Geralt z Rivie, a ta čarodějka, jeho nešťastná láska, je neméně proslulá Yennefer. A v baladě vzpomínané Překvapení, zaklínači příslibené a osudem souzené dítě, musí být Cirilla, ubohá princeznička z nájezdníky zpustošené Cintry. Je to tak?“

Marigold se důležitě a tajuplně usmál.

„Zpívám o věcech obecných, štedrá dobrodějko,“ vysvětloval. „O citech, které nejsou cizí nikomu z nás. Ne o konkrétních osobách.“

„To zrovna!“ houkl někdo z davu. „Každý poznal, že zpíváš o Geraltovi!“

„Ano, ano!“ zakňouraly vévodské dcerušky sborově, zdímající slzami promáčené kapesníčky. „Zpívej ještě, mistře Marigolde! Jak to bylo dál? Našli k sobě zaklínač a čarodějka nakonec cestu? Milovali se? Byli šťastní? Chceme to vědět! Mistře, mistře!“

„Dost!“ zahulákal hlubokým hlasem náčelník party trpaslíků, potřásaje zrzavým, po pás sahajícím vousiskem. „Princezny, čarodějnice, osud, láska, to sú všechno bajky na hovno. Všecko je to, ať mi pán kumštýř ráčí prominút, básnická nadsázka čili volovina. To proto, aby sa to víc líbilo a baby víc bečely. Ale vojenskú prácu, zplundrování Cintry aj bitvy v Marnadalu a v Soddenu, tos nám pěkně vyzpíval, Marigolde. Ba, za takú pěsničku, co potěší srdce bojovníka, nejni škoda stříbrem zaplatit. A je vidět, že si bársjaké báchorky nevymýšláš, to pravím já, Sheldon Skaggs, a já cigánstvo od pravdy rozpoznám, poněvác já sem v Soddenu byl, já sem tam proti nilfgaardským raubířům se sekyrú v ruce stál...“

„Já, Donimir z Troy,“ ozval se hubený rytíř se třemi lvy na wamsu, „jsem byl v obou bitvách o Sodden, ale tebe, pane trpaslíku, jsem tam neviděl!“

„Dozajista proto, pane rytíři, že ses kdesi v táboře zašival,“ odsekl Sheldon Skaggs. „Kdežto já sem byl v prvej línyji, tam, kde bylo horko!“

„Dávej si pozor na hubu, vousáci!“ zrudl Donimir z Troy a popotáhl si mečem obtížený rytířský pás. „Nevíš, s kým mluvíš!“

„Sám si dávaj pozor!“ pleskl trpaslík dlaní po železe sekery zastrčené za opaskem, otočil se ke svým parťákům a vycenil zuby. „Čujete ho? Podělaný rytíř! Erbovní! Tři lvi na štítě! Jeden řve a dva serú!“

„Klid, klid,“ zažehnával hádku pronikavým hlasem šedovlasý druid v bílém šatě. „Okamžitě přestaňte! To nesmíte,

zde, ve stínu Bleobherise, dubu staršího než všechny spory a sváry tohoto světa! A ne před básníkem Marigoldem, jehož balady vás mají učít porozumění, nikoli hašteření!“

„Správně!“ podpořil druida otlý kněz s tváří lesklou potem. „Díváte se a vaše oči nevidí; nasloucháte a vaše uši jsou hluché. Není ve vás milosti boží, anžto jste jako prázdné bečky...“

„Když už je řeč vo bečkách,“ zapištěl z vozu s nápisem „Výroba a prodej železářského zboží“ nosatý gnóm, „mohli byste, cechovní páni, dát vyvalit ještě jednu! Zpěvákovi Marigoldovi beztak vyschlo v krku a nám z toho ukrutánského dojetí vo nic míň.“

„Jste jako prázdné nádoby, pravím vám!“ nenechal se tlustý kněz svést z cesty a přerušit kázání. „Nic a nic z páně Marigoldových balad jste nepochopili, nic jste se nenaučili. Neuvědomujete si, že jeho balady hovoří o lidském údělu, o tom, že jsme jen loutkami v rukou bohů a naše země je jejich divadlem. V těch baladách se zpívá o osudu, o osudech nás všech, legenda o zaklínači GERALTOVI a princezně CIRILLE, ač na pozadí skutečných událostí poslední války, je přesto pouhou metaforou, výplodem básnickovy fantazie, jenž má sloužit k tomu, abychom...“

„Žvaníš, velebníčku!“ obořila se na něho z výšky svého vozu Vera Loewenhaupt. „Jaká legenda? Jaký výplod fantazie? GERALTA z Rivie jsem viděla na vlastní oči, když ve Wyzimě odčaroval dcerku krále FOLTESTA. Pak jsem ho potkala ještě jednou, na zemské stezce. Kupecká gilda ho najala, aby zabil dravého gryfa, který napadal pocestné a mnoho dobrých lidí o život připravil. To není legenda ani pohádka. Pravdu pravdoucí nám tady Marigold vyzpíval.“

„To se ví,“ přisvědčila štíhlá bojovnice s tmavými vlasy, sčesanými dozadu a spletenými do silného copu. „Já, Rayla z Lyrie, také znám GERALTA Bílého vlka, slavného netvorobijce. Nejednou jsem též viděla YENNEFER, když jsem sloužila

v Aedirnu. Tam, ve městě Vengerbergu, má dotyčná vědma svoje sídlo. Ale o tom, že by se ti dva milovali, mi není nic známo.“

„Avšak musí to být pravda,“ ozvala se znenadání sličná elfka v hranostajové čapce. „Takový nádherný milostný příběh by si nikdo nedokázal vymyslet.“

„Nedokázal!“ podpořily elfku jednohlasně vévodovy dcery a jako na povel si otřely oči svými kapesníčky. „Rozhodně nedokázal.“

„Vážený pane čaroději,“ oslovila košíkářka Radcliffa. „Milovali se ti dva nebo ne? Ty určitě víš, co bylo mezi zaklínačem a tou Yennefer doopravdy. Prozraď nám to tajemství.“

„Jestli se o tom zpívá v písni,“ usmál se shovívavě mág, „je to čistá pravda a ta láska přetrvá věky. Taková už je moc poezie.“

„Povídá se,“ připojil se k rozhovoru dokonce samotný vévoda Vilibert, „že Yennefer z Vengerbergu zahynula na soddenském Pahorku. Zahynulo tam tehdy několik čarodějek...“

„To je omyl,“ namítl Donimir z Troy. „Na pomníku není její jméno. Jsem odtamtud, několikrát jsem na Pahorku byl a četl vytesaný nápis. Padly tam tři čarodějky: Triss Ranuncul, Lytta Neyd, kterou nazývali Korál... Hmm... Jméno té třetí mi vypadlo z paměti...“

Rytíř se obrátil na oxenfurtského čaroděje, ale ten se jen usmíval a neřekl ani slovo.

„Enemže ten zaklínač,“ rozpomněl se Sheldon Skaggs, „ten Geralt, co lúbil tú Yennefer, ten je už prý taky pod drnem. Počul sem, že ho zamordovali na Zaříčí. Zabíjal potvory, zabíjal, až padla kosa na kameň. Tak to už chodí, vážení, kdo mečem zarábjá, ten mečem zajde. Každý jednu natrefí na lepčího a okoštuje železo.“

„Nevěřím!“ ohrnula bledé rty bojovnice, odplivla si na zem a se zachřestěním zkřížila na prsou paže, chráněné

rukávy drátěné košile. „Nevěřím, že by se našel někdo lepší než Geralt z Rivie. Měla jsem možnost vidět, jak zachází s mečem. Ten zaklínač je nelidsky rychlý...“

„Dobře řečeno,“ skočil jí do řeči čaroděj Radcliffe. „Nelidsky. Zaklínači jsou mutanti, takže rychlost jejich reakcí...“

„Nerozumím, o čem mluvíš, pane mágu,“ ušklíbala se bojovnice nevraživě. „Tvoje řeč je příliš učená. Já vím jedno: žádný ze šermířů, kolik jich znám, se Bílému vlkovi nemůže rovnat. Proto nevěřím, že by mohl být poražen v boji, jak tvrdí tady pan trpaslík.“

„Každý šermíř na hovno, když nepřátel nerovno – to je elfský šproch,“ zvěstoval Sheldon Skaggs.

„Elfové,“ namítl chladně vysoký představitel Staršího lidu, stojící vedle černovlásky v hermelínové čapce, „neužívají taková ordinární rčení.“

„Ne, ne, ne!“ zapištěly hedvábné kapesníčky. „Zaklínač Geralt nemohl zemřít. Našel souzenou mu princeznu Ciri, potom čarodějkou Yennefer, a všichni tři žili dlouho a šťastně. Je to tak, mistře Marigolde?“

„Jenomže akorát v baladě, panenky,“ zívá gnómský kovář, který měl před chvílí takovou chuť na pivo. „Kdo by v pohádkách pravdu hledal? Ta je jinde. Jářku, zrovna ta, jakže se to jmenovala? Ciri? To slavný Překvapení. Tu si pan veršotepec vycucal z prstu. Jezdával jsem často do Cintry a náhodou vím, že tamější král a královna žádný děcko neměli, kluka ani holku...“

„To je lež!“ vykřikl ryšavý muž v kabátě z tulení kůže. „Královna Calanthé, Lvice z Cintry, měla dceru z prvního manželství – jmenovala se Pavetta. Ta však spolu se svým mužem zahynula za bouře na moři. Oba dva se utopili.“

„No tak vidíte!“ dovolával se svědků nosatý gnóm. „Cintránská princezna se jmenovala Pavetta, a né Ciri.“

„Cirilla, zvaná Ciri, byla dcerou právě té utopené Pavetty,“ vysvětloval zrzek, „vnučkou královny Calanthé a dítětem

náležícím zaklínači. Jemu ji její rodiče přislíbili ještě než se narodila, jak o tom zpíval pan Marigold. Ale zaklínač ji nemohl najít a vzít sebou, v tomhle je pravda jiná.“

„Bodejť,“ přisvědčil šlachovitý mládenec, podle oblečení nejspíš tovaryš na zkušené. „Zaklínači se jeho sudba nevyplnila. Malá Cirilla zahynula při dobytí Cintry. Královna Calanthé, předtím než sama skočila z věže, vlastní rukou vzala vnučce život. To proto, aby nepadla živá do drápů Nilfgaardanů.“

„Určitě ne!“ protestoval zrzek. „Princezna byla zabita během řeže, když se snažila uniknout z města.“

„Tak nebo tak,“ uzavřel nosáč vítězně spor, „zaklínač svoji Cirillu nenašel. Báseň nám lže.“

„Jenže pěkně lže,“ řekla půvabná elfka, tulíc se ke svému vysokému druhovi.

„Nejde o báseň, ale o skutečnost,“ kroutil hlavou tovaryš. „Tvrdím, že princeznu usmrtila vlastní bába. Ti, kdož byli v Cintře, by nám to jistě potvrdili.“

„A já vám říkám, že byla zabita na útěku v ulicích města,“ tvrdil zrzek zarputile. „Vím to, i když nepocházím z Cintry. Byl jsem ale ve flotile jarla ze Skellige, který byl za války spojencem Cintry. Jak známo, cintránský král Eist Tuirseach byl můj krajan a dokonce jarlův ujec. Válčil jsem v jarlově družině v Marnadalu i v Cintře a potom, po pádu království, také v Soddenu.“

„Další vyslůžilý šnorchar,“ prohodil Sheldon Skaggs k okolostojícím trpaslíkům. „Samí bohatíři a válečníci. Hej, lidičky! Je tu mezi váma azda jeden, co nebojoval v Marnadalu anebo v Soddenu?“

„Zbytečně se posmíváš, Skaggsi,“ pokáral trpaslíka vysoký elf. Objímal černovlásku kolem ramen způsobem, který zbavoval naděje všechny případné záletníky. „Nemysli si, že jsi jediný, kdo válčil v Soddenu. Nemusíme chodit daleko, já kupříkladu jsem se rovněž zúčastnil té bitvy.“

„Rád bych věděl, na čí straně,“ řekl Radcliffovi vévoda

Vilibert dobře slyšitelným šeptem, který ovšem elf okázale ignoroval.

„Všichni víme,“ pokračoval elf, aniž by o vévodu či čaroděje jen zavadil pohledem, „že v druhé bitvě o Sodden stálo v poli více než sto tisíc bojovníků. Z toho alespoň třicet tisíc padlo nebo bylo zraněno. Zásluhou mistra Marigolda si připomínáme ten slavný, ale i strašný boj. Ve slovech a melodii jeho písně jsem však neslyšel jen oslavu té události, nýbrž i varování. Pochvalme básníka za dílo, které nám v budoucnu může pomoci vyhnout se podobné tragédii, jakou byla ta krutá a zbytečná válka.“

„Hleďme,“ prohodil ironicky vévoda a vyzývavě na elfa pohlédl. „Pozoruhodnou myšlenku jsi v baladě objevil. Zbytečná válka, povídáš? V budoucnu je nutno vyhnout se tragédii? Máme tomu rozumět tak, že kdyby na nás Nilfgaard znovu udeřil, radil bys nám, ať se vzdáme? Ať pokorně přijmeme jařmo?“

„Život je dar nejvyšší a je nutno jej chránit,“ nenechal se elf vyvést z míry. „Nic nemůže ospravedlnit řež a krveprolití v obou bitvách o Sodden, prohrané i vyhrané. Byly v nich zmařeny tisíce životů. To je nepředstavitelný potenciál...“

„Elfské tlachy!“ vybuchl Sheldon Skaggs. „Hlupý blábol! To byla cena, jakú sme moseli zaplatit, abysme mohli ostávat v klidu a pokoju, a nenechali sa zakovat do želez a nahnat do kamenolomů a solných baní pod nilfgaardskú nahajku. Ti, co padli hrdinskú smrtú a budú dík Marigoldovi žít navěky v našej paměti, nás naučili, jak bránit vlastní domov. Proto zpívaj dál svoje balady, Marigolde, zpívaj je všeckým. Poněvác všeckým sa to ponaučení bude ešte hodit, zbadáte! Poněvác už zítra nám može Nilfgaard znova skočit po gágoře! Teď ešte odpočívá a líže si rány, ale brzo prínde den, kdy zasěj zmerčíme ty černé pláště a peří na helmách, dajte na moje slova!“

„Co po nás chtějí?“ vzdychla Vera Loewenhaupt. „Proč nás nenechají žít v klidu? O co jim jde, těm Nilfgaardánům?“

„Chtějí naši krev!“ prohlásil vévoda Vilibert.

„A naši půdu!“ zvolal někdo z houfu sedláků.

„A naše roby!“ připojil se Sheldon Skaggs a výhružně zakoulel očima.

Několik přítomných vyprsklo smíchy, ovšem jen tlumeneň a pokradmu. Přesvědčení, že by kdokoliv, samozřejmě vyjma trpaslíků, mohl zatoužit po veskrze nepřitažlivých trpaslicích, bylo arciť převelice zábavné, na každý pád to však nebylo vhodné téma k žertům a štiplavým poznámkám v přítomnosti vzrůstem nevelikých, leč překvapivě zdatných vousáčů, jejichž sekery a tesáky měly ošklivou vlastnost střelhitě vyskakovat zpod opasků. A trpaslíci, z neznámých důvodů hluboce přesvědčení, že všichni muži mají s jejich ženami a dcerami chlípné záměry, byli v tomto ohledu neuvěřitelně popudliví.

„To se muselo stát,“ pokýval šedivou hlavou starý druid. „Jednou to muselo přijít. Žili jsme v přesvědčení, že jsme na světě sami. Jako líní, vykrmení, tupí karasi v bahni-tém rybníku jsme nevěřili ve štiky. Připustili jsme, aby se náš svět tak jako ten rybník zanesl bahnem, zakalil a začal zahnívat. Rozhlédněte se kolem – všude uvidíte hřích a zločin, hrabivost, závist, spory, zradu, úpadek obyčejů, ztrátu víry ve veškeré hodnoty. Namísto toho, abychom žili podle zákonů Přírody, začali jsme Přírodu znásilňovat. Co z toho máme? Povětří otrávené čadícími komíny kováren a hutí, potoky a řeky zamořené odpadem z jatek a koželužen, bezhlavě kácené lesy... Hle, dokonce i zde, na živé kůře posvátného Bleobherise, kousek nad hlavou pana básníka, uvidíte křivákem vyřezané sprosté slovo. A navíc s hrubkou. Nejenže to byl vandal, ale navíc nedouk neznalý pravopisu. Nemáme se čemu divit. To muselo špatně skončit...“

„Tak, tak!“ chopil se námětu tlustý kněz. „Kajte se, hříšníci, dokud je čas, neboť vás stihne hněv bohů a jejich pomsta! Vzpomeňte Itlininy věštby, prorockých slov o trestu

bohů, jenž padne na hlavy hříšného lidu! Pomněte, nadejde čas zatracení, stromy ztratí list, rostliny uvadnou, ovoce shnije a zrno zpráchniví a doliny řek namísto vodou vyplní se ledem. Nadejde Bílý mráz a po něm Bílé světlo a svět zahyne v chladu. Tak pravila věstkyně Itlina. Však nežli to nadejde, objeví se znamení a padnou rány na naše hlavy. Pomněte, Nilfgaard je boží trest! Bič, jímž Nesmrtelní bičují vás, hříšníky, abyste...“

„Eech, zavři zobák, svatúšku!“ rozkřikl se Sheldon Skaggs, dupaje těžkými bagančaty. „Zle sa mně robí z vašich hlúpých pověr a zababónů, ktoré nám vేశáte na nos! Na blití...“

„Opatrně, Sheldone,“ zarazil ho vysoký elf. „Nepohrdej cizím náboženstvím. Není to pěkné ani slušné. Ani... opatrné.“

„Ničím nepohrdám,“ protestoval trpaslík. „Nechcu sa rúhat bohům, ale bere mňa vřed, když je někdo míchá do pozemských záležitostí a obľbuje nás třesky a plesky pošahanej elfskej bosorky. Nilfgaardžani že sú dopuštěním bohů? Kecy! Co vy víte, ľudé, o časoch kráľů Desmodea, Radovida, Sambuka, o časoch Abrada Starého duba? Nic sa nepamatujete, poněvác žijete krátko jako vykuklená jepice. Ale my sa pamatujeme a mohli bysme vám vyprávjat, jaké to bylo, když první z vás vylezli z šířů v ústí Jaruga a v deltě Pontaru. Vylodili sa ze čtyř korábů a založili první tři království. No a pak sa zabydľovali, silnější polykali slabší – tak rostli a upevňovali svoju vládu. Poráželi další a další, obsazovali jejich zem, a tak jejich nových států přibývalo, stávaly sa většíma a mocnějšíma... A včíl robí Nilfgaard to samé, poněvác je to stát silný a jednotný, národ semknutý a ukázněný. A esli sa vy nápodobně nespojíte a nenaučíte kázní, Nilfgaard vás zhltně jako štika karasa, tajak to povďal ten múdry druid!“

„Jenom ať to zkusí!“ vypjal Donimir z Troy třemi lvy ozdobenou hruď a zařinčel mečem v pochvě. „V Soddenu

jsme Nilfgaardu pustili žilou, můžeme to klidně zopakovat!“

„Moc sa nepuč,“ zpražil ho Sheldon Skaggs. „Zdá sa, pasovaný rytířu, žes zapomněl, jak sa před druhú bitvú o Sodden valil Nilfgaard dopředu jako železný válec a kosti takých jak ty chvastůňůu gřámal pod sebu od Marnadolu až po Zařící. A nezastavily ho žádné silácké pindy, ale v jednotě stojící síly Temerie, Redanie, Aedirnu a Kaedwenu. Shoda a spojenectvo, to ho zastavilo!“

„Nejenom,“ upozornil hlasitě Radcliffe. „Nejenom to, pane Skaggsi.“

Trpaslík zachrchlal, zašoural bagančaty o zem a lehce kývl hlavou směrem k čaroději.

„Nikdo neupírá zásluhy členom Kapituly,“ řekl. „Hamba temu, kdo neuzná hrdinstvo čarodějů ze soddenského Pahorku, poněvác ukázali guráž, prolili svoju krev a valně sa přičinili o vítězství. Marigold na ně ve svojej pěšničce nezapomněl, ani my nezapomenem. Ale aj ti mágové v jednotě a súdržnosti na Pahorku stáli, uznali velení Vilgefortza z Roggeveenu, tajak sme my, bojovníci Čtyř království, poslúchali vrchního komandýra Vizimira Redanského. Škoda, že ta jednota vydržela akorát přes vojnu. Včil, když je mír, sme sa zase rozdělili. Vizimir s Foltestem sa imrvére dožúvajú o cla a přepravní podmínky, Demawend z Aedirnu sa žere s Henseltem o Severní marku, no a Liga z Hengforsu a Thyssenidi z Koviru majú všecko víte kde. A mezi čarodějama, jak sem očul, nejni taky žádnéj pospolitosti. Nejni kázeň, nejni jednota. A v Nilfgaardu je obojí!“

„V Nilfgaardu vládne císař Emhyr var Emreis, tyran a samovládce, který si vynucuje poslušnost karabáčem, šibenicí a špalkem!“ rozlít se vévoda Vilibert. „Co nám to navrhuješ, trpaslíku? V co se máme sjednotit? Ve stejnou tyranii? A který král, které království, podle tebe, by si mělo podrobit ostatní? V čí ruce bys chtěl vidět žezlo a knutu?“

„Co je mně po tém?“ pokrčil rameny Skaggs. „To sú vaše ľudské starosti. Ať by byl králem kdo chcel, dozajista to nebude žádný trpaslík.“

„Ani elf, ani půlelf,“ doplnil vysoký představitel Staršího lidu. „Dokonce čtvrtelfa považujete za něco podřadného...“

„Tohle je vaše bolístka,“ zasmál se Vilibert. „Vytrubujete totéž, co Nilfgaard, protože Nilfgaard má taky plnou hubu rovnosti, slibuje vám návrat ke starým pořádkům, jen co nás porazí a z našich zemí vyžene. Proto tak horlíte pro jednotu a rovnost, poněvadž jste v nilfgaardském žoldu! A není divu, že se tak máte rádi, vždyť Nilfgaardani jsou přece taky elfské plémě...“

„Nesmysl,“ ucedil elf mrazivě. „Plácáš hlouposti, pane rytíři. Zaslepuje tě rasová nenávisť. Nilfgaardané jsou lidé, stejně jako vy.“

„To je nestoudná lež! Každý ví, že jsou to potomci Černých Seidhe! V jejich žilách proudí vaše krev! Krev elfů!“

„A co proudí ve vašich žilách?“ ušklíbl se elf výsměšně. „Mícháme naši krev po celá pokolení, celá staletí – tohle nám vždycky šlo, ačkoli nevím, zda naštěstí nebo naneštěstí. Smíšené svazky jste začali odsuzovat sotva před čtvrtstole­tím, ostatně celkem bezvysledně. Ukažte mi dnes jediného člověka bez příměsi *Seidhe Ichaer* – krve Staršího lidu.“

Vilibert zbrunátněl. Zrudla rovněž Vera Loewenhaupt. Radcliffe si odkašlal a sklonil hlavu. Bylo zajímavé, že ruměnc polil též tvář spanilé elfky.

„Všichni jsme dětmi Matky Země,“ rozlehl se v tichu hlas šedivého druida. „Dětmi Matky Přírody. Přestože si naší matky nevážíme, přestože jí působíme trápení a bolest, přestože jí lámeme srdce, ona nás miluje – nás všechny. Pamatujme na to, zde, na Místě přátelství. Nehádejme se, kdo tady byl první, neboť první byl vlnami vyplavený žalud. Z něj vyklíčil velký Bleobheris – nejstarší z dubů. Stojíce pod jeho větvemi, na jeho věkovitých kořenech,

nezapomínejme na naše vlastní, bratrské kořeny, na zemi, z níž vyrůstají. Vezměme si k srdci slova básníka Marigolda...“

„Správně!“ zvolala Vera Loewenhaupt. „Jenže... kam se poděl?“

„Zdekoval sa,“ konstatoval Sheldon Skaggs, vida prázdné místo pod dubem. „Shrábnul fiňáry a zmizel bez rozlúčení – po elfsku.“

„Po trpaslicku,“ ozvalo se odněkud.

„Po lidsku,“ opravil je vysoký elf. Kráska v hranostajovém kožíšku si opřela hlavu o jeho rameno.

*

„Hej, šumaři,“ řekla Mára Lantieri, vcházejíc bez zaklepaní do světnice. „Máš hosta. Pojď dál, vážený pane.“

Marigold si prohrábl vlasy a narovnal se v prostorném vyřezávaném křesle. Obě děvčata, sedící doposud na jeho kolenou, vyskočila, popadla svléknuté košile a zakryla jimi své odhalené vnady. Stydlivé nevěstky, napadlo Marigolda, příhodný titul pro žertovný kuplet. Vstal, oblékl si vestu a zapnul pás, prohlížeje si na prahu stojícího šlechtice.

„Inu,“ poznamenal. „Vyčmuháte mě všude, jenže si vždycky vyberete nejméně vhodnou dobu. Naštěstí jsem se ještě nerozhodl, kterou z těch krasavic si mám vybrat. Při tvých cenách, Lantieri, si nemůžu dovolit obě.“

Mára Lantieri se chápavě pousmála a tleskla do dlaní. Obě dívky, pihovatá ostrovanka i snědá, černovlasá půl-elfka, spěšně opustily světnici. Příchozí svlékl plášť a podal ho Mámě zároveň s malým, leč napěchovaným váčkem.

„Promiň, mistře,“ omlouval se, vcházeje dovnitř a usedaje ke stolu. „Vím, že jsem nezvolil nejpríhodnější dobu. Ale tam, od dubu, jsi tak nenadále zmizel... Nedohonil jsem tě na cestě, jak jsem zamýšlel, a nějakou chvíli mi trvalo, než jsem se na tebe doptal zde, v městečku. Věř mi, nebudu tě dlouho zdržovat...“

„Pokaždé to říkáte a pokaždé je to lež,“ skočil mu do řeči minstrel. „Nech nás o samotě, Lantieri, postarej se, ať nás nikdo neobtěžuje. Poslouchám tě, pane.“

Cizinec si ho zkoumavě prohlížel. Měl tmavé, vlhké, jakoby uslzené oči, ostrý nos a tenké rty.

„K věci,“ začal, sotva za majitelkou nevěstince zapadly dveře. „Zajímá mne obsah tvých písní, mistře. Konkrétně jisté osoby, o nichž zpíváš. Chtěl bych znát skutečné osudy hrdinů tvých balad. Pokud se nemýlím, právě příhody žijících osob byly inspirací tvých děl. Mám na mysli... Cirillu z Cintry. Vnučku královny Calanthé.“

Marigold se zahleděl do stropu a zabubnoval prsty na desce stolu.

„Vážený pane,“ pronesl odměřeně. „Zajímají tě divné věci, ptáš se na divné věci... Nabyl jsem dojmu, že nejsi tím, za koho jsem tě považoval.“

„A kdo to měl být, pokud to mohu vědět?“

„Nevím, jestli to můžeš vědět. Záleží na tom, jestli mi teď vyřídíš pozdravy od našich společných známých. Měls to učinit hned při příchodu, avšak zapomněl jsi, zdá se.“

„Nezapomněl,“ odvětil muž, sáhl pod sametový kabátec a vytáhl druhý váček, o poznání větší než ten, který dal kuplířce. „Prostě jenom nemáme společné známé, Marigolde. Není ale tento měšec schopen takový drobný nedostatek vyvážit?“

„Copak si hodláš koupit za ten hubený pytlík?“ ohrnul rty trubadúr. „Celý bordel Mámy Lantieri i s okolním pozemkem?“

„Řekněme, že mám v úmyslu podpořit umění. A umělce, pochopitelně. Proto, abych mohl s umělcem porozprávět o jeho tvorbě.“

„Tolik miluješ umění, můj pane? Máš tak naspěch porozprávět s umělcem, že porušuješ pravidla slušného chování a nutíš mu peníze dřív, než se představíš?“

„Na začátku našeho rozhovoru,“ přimhouřil neznámý temné oči, „ti moje inkognito nevadilo.“

„Ale později vadit začalo.“

„Nemám důvod tajit své jméno,“ prohlásil muž s neznačelným úsměškem na úzkých rtech. „Jmenuji se Rience. Neznáš mne, mistře Marigolde, a není divu. Jsi příliš známý a slavný, než abys znal všechny své obdivovatele. Přitom každému milovníku tvého talentu připadá, že tě zná tak dobře, že si smí dovolit i jistou důvěrnost. Je to i můj případ. Víím, je to mylný dojem, promiň laskavě.“

„Laskavě promím.“

„Mohu tedy znát odpovědi na několik otázek?“

„Ne, nemůžeš,“ odpověděl básník úsečně. „Nyní laskavě promiň ty, ale já nemám ve zvyku rozmlouvat o tématech svých děl, o inspiracích, o postavách – ať už fiktivních nebo jiných. Jsem přesvědčen, že bych tím svou tvorbu zbavil poezie a přivedl k trivialitě.“

„Není možná?“

„Je to mé pevné přesvědčení. Uvaž – kdybych po zazpívání frivolní písničky o rozpustilé mlynářce veřejně vyhlásil, že ve skutečnosti jde o Žvirku, ženu mlynáře Piskoře, a doplnil to oznámením, že dotyčnou Žvirku je možno bez obav šoustat každý čtvrtek, poněvadž ve čtvrty jezdí mlynář na trh, to by už nebyla poezie. Bylo by to buď kuplířství, nebo opovrženímhodné pokrytectví.“

„Rozumím, rozumím,“ souhlasil Rience. „To však není dobrý příklad. Mne přece nezajímají ničí hříchy ani poklesky. Nebudeš nikoho pomlouvat, odpovíš-li na mé otázky. Potřebuji jen jednu drobnou informaci: co se opravdu stalo s Cirillou, princeznou Cintry? Spousta lidí tvrdí, že Cirilla zahynula během obsazení města, prohlašují se dokonce za očitě svědky. Ze tvé balady naopak vyplývá, že dítě přežilo. Rád bych věděl, zdali je to pouze tvá představivost, nebo ověřený fakt. Pravda či klam?“

„Neobyčejně mě těší tvůj zájem,“ usmál se Marigold široce.

„Budeš se divit, pane, ale právě o to mi šlo, když jsem tu baladu skládal. Chtěl jsem posluchače vzrušit a vzbudit jejich zvědavost.“

„Pravda či lež?“ zopakoval Rience ledově.

„Kdybych ti to prozradil, zkazil bych efekt své práce. Loučím se s tebou, příteli. Více času ti už věnovat nemohu. Moje dvě inspirace čekají vedle na to, kterou z nich si vyberu.“

Rience dlouho mlčel, ale neměl se k odchodu. Upíral na básníka nepříjemný, vlhký pohled. Marigold cítil narůstající neklid. Zespoda, z lokálu, sem doléhal rozjařený hlahol, vysoký ženský smích. Trubadúr odvrátil hlavu, předstíraje okázale nevšimavost, ve skutečnosti však odhadoval vzdálenost, dělící ho od kouta místnosti, od zavěšeného gobelínu s vyobrazením nymfy, polévající si nahé tělo vodou ze džbánu.

„Marigolde,“ promluvil konečně Rience, strkaje ruce do kapes svého kabátce. „Odpověz laskavě na moje otázky. Musím znát odpovědi. Je to pro mě nesmírně důležité. Ale na to vem jed, že pro tebe taky, protože jestli mi odpovíš po dobrém...“

„Tak co?“

Rienceovy úzké rty znetvořila ošklivá grimasa.

„...nebudu tě muset donutit násilím.“

„Teď poslouchej ty mě, vyděrači!“ Marigold vstal a zatvářil se výhružně. „Příčí se mi surovost a násilí. Ale teď zavolám Mámu Lantieri, ať sem pošle jistého Gruzillu, který v tomto domě plní odpovědnou a nenahraditelnou funkci vyhazovače. Je to rovněž skutečný umělec ve svém oboru. Až tě kopne do prdele, vyletíš oknem tak krásně, že si opozdílí chodci budou myslet, že ode mne viděli odlétat Pegasa.“

Rience vytáhl ruku z kapsy a v jeho dlani se něco zalesklo.

„Jsi si jist,“ zeptal se, „že stihneš zavolat?“

Marigold neměl v úmyslu zkoušet, zdali to stihne. Ani

ho nenapadlo čekat. V okamžiku, kdy cvaklo péro vystřelovacího nože, se dlouhým skokem přenesl do kouta pokoje, vklouzl pod gobelín s koupající se nymfou, kopancem otevřel tajné dveře a o zlom vaz se vrhl dolů po točitých schodech. Rience se hnál za ním, avšak básník se dopadení neobával – znal tajnou chodbu jako svou dlaň. Nejednou ji použil při útěku před věřiteli, žárlivými paroháči anebo konkurenty z oboru, kteří mu chtěli pocuchat fasádu, když si občas bez ostychu přisvojil jejich melodii či rým. Věděl, že na třetím zákrutu nahmátne otočná dvířka, za nimiž bude žebřík do sklepa. Byl přesvědčen, že jeho pronásledovatel, jako mnozí před ním, nestačí zabrzdit, poběží dál a šlápne na propadlo, kterým spadne do chléva. Byl si jist, že potlučený, prasaty pošlapaný a v hnoji vyválený Rience zanechá pronásledování.

Marigold se – jako obvykle, když si byl něčím naprosto jist – šeredně spletl. Za jeho zády se najednou modře zablesklo a básník ucítil, jak mu trnou a tuhnou končetiny. Nedokázal se zastavit u dvířek, nohy mu odepřely poslušnost. Zaječel a skutálel se ze schodů, otloukaje se o stěny chodby. Propadliště se pod ním otevřelo a trubadúr sletěl dolů, do tmy a zápachu. Okamžik před tím, než dopadl na tvrdou podlahu a ztratil vědomí, si vzpomněl, že Mára Lantieri povídala něco o přestavbě chléva.

*

Probrala jej bolest ve spoutaných zápěstích a nemilosrdně zkroucených pažích, Chtěl vykřiknout, avšak nemohl, zdálo se mu, jako by měl ústní dutinu vyplněnou hrncířskou hlínou. Klečel na podlaze a něco jej táhlo a zvedalo za ruce. Chtěl ulevit ramenům, pokusil se postavit, ale měl svázané i nohy. Křečovitě lapaje po dechu, podařilo se mu vstát. Pomohlo mu při tom lano, přivázané k jeho poutům a přehozené přes stropní trámek, jenž ho neúprosně tahalo nahoru.

Rience stál před ním. Jeho uslzené, zlé oči se leskly ve světle lucerny, kterou držel po jeho boku stojící, zarostlý kolohnát. Druhý pacholek stál Marigoldovi za zády a tahal za provaz. Trubadúr slyšel jeho funění a cítil štiplavý pach potu.

Básníkova chodidla se odlepila od země. Marigold nosově zasípal, nic jiného nedokázal.

„Dost!“ poručil Rience v následující chvíli, avšak básníkovi se zdálo, že mezitím uplynul celý věk. Dotkl se nohama země, ale přenést na ně celou váhu těla nedokázal – lano zůstávalo dál napjaté jako struna.

Rience přistoupil blíže. Tvářil se zcela netečně a ani z jeho uslzených očí se nedalo nic vyčíst. Také jeho hlas zněl klidně, lhostejně, takřka znuděně:

„Ty mizerný brnkale. Ty zmetku. Ty špinavče. Ty nadutá nicko. Chtěl jsi utéct? Mně ještě nikdo neutekl. Nedokončili jsme náš rozhovor, ty chcípáku. Na něco jsem se tě ptal v mnohem příjemnějším prostředí. Teď se tě budu vyptávat tady. Budeš odpovídat?“

Marigold horlivě pokýval hlavou. Teprve nyní se Rience usmál. A dal znamení. Trhnutí lana minstrelovi div nevykloubilo ramena. Nehlasně zaskučel.

„Ty nemůžeš mluvit,“ konstatoval Rience jízlivě. „A bolí to, co? Abyš věděl, teď tě dávám zvedat jen pro vlastní potěšení – k smrti rád se dívám na něčí bolest. Tak ještě trochu výš.“

Marigold sípal, pokoušeje se nabrat dech.

„Zatím stačí,“ řekl Rience, naklonil se k básníkovi a chytil ho límec. „Poslouchej mě dobře, hnido. Teď sejmu zakletí, aby se ti vrátila řeč. Ale jestli se tvůj zpěvný tenorek ozve hlasitěji, než to bude nutné, budeš litovat.“

Učinil rukou nějaké gesto a dotkl se prstenem básníkovy tváře. Marigold ucítil, že ztuhlost jeho hlasivek, jazyka a úst je ta tam.

„A teď ti,“ pokračoval tiše Rience, „položím několik

otázek. Ty mi na ně dáš rychlé, přesné a vyčerpávající odpovědi. Pokud zaváháš nebo se jenom zajíkneš, pokud mi dáš sebemenší důvod zapochybovat o tvé pravdomluvnosti, tak... Podívej se dolů.“

Marigold poslechl. S úděsem zjistil, že k poutům na jeho kotnících je na krátkém provaze přivázáno vědro plné vápna.

„Jestli tě nechám vytáhnout ještě výš,“ usmál se Rience krutě, „a s tebou to vědro, zřejmě ti to trochu pochroumá ručičky. Pochybuji, že by sis potom ještě zahrál na loutnu. Předpokládám, že radši promluvíš. Mám pravdu?“

Marigold nepřisvědčil, protože zděšením nedokázal promluvit, ba ani přikývnout. Nicméně Rience nebudil dojem, že by mu obzvláště záleželo na minstrelově souhlasu.

„Pochopitelně poznám,“ připomněl varovně, „jestli mluvíš pravdu, budu si dávat pozor na tvoje vytáčky a nenechám se zmást nějakými básnickými triky. Je to pro mne stejná maličkost, jako když jsem tě ochromil tam na schodech. Dobře ti radím, mizero, važ každé slovo. No, škoda času, začněme. Jak už víš, zajímá mne hrdinka jedné z tvých krásných balad – vnučka Calanthé z Cintry, princezna Cirilla, zdobně Ciri. Podle výpovědí očitých svědků zmizela ta osůbka při obsazení města, už to budou dva roky. Přesto ty ve své písni dojemně a barvitě líčíš její setkání s jistou podivnou, takřka legendární osobností, tím... Geraldem či Geraltem. Ponecháme-li stranou poetické žvásty o osudovém předurčení, vyplývá z balady, že dítě vyvázlo z bojů o Cintru se zdravou kůží. Je to tak?“

„Nevím...“ zakvílel Marigold. „U všech bohů, jsem jenom básník! Něco jsem zaslechl a zbytek...“

„No?“

„Zbytek jsem si vymyslel, vybájlil! Nic určitého nevím!“ vykřikl trubadúr, když Rience pokynul smradochovi, a ten trhl lanem. „Nelžu!!!“

„Skutečně,“ přisvědčil Rience. „Nelžeš přímo, to bych